

Województwo Małopolskie

1. Opinia o nasileniu problemów i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży wyszczególnionych w części II Programu, w świetle wyników dostępnych badań na obszarze województwa.
- Opinia została przygotowana przez członków Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego: Panią Magdalenę Szumiec z Instytutu Bezpieczeństwa i Edukacji Obywatelskiej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Pana Krzysztofa Zajączkowskiego, starszego wizytatora w Kuratorium Oświaty w Krakowie. Opinia powstała w oparciu o badania przeprowadzone przez Kuratorium Oświaty w Krakowie we współpracy z Instytutem Psychologii Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Powyższe badania (prowadzone w latach 2009-2013) objęły środowisko gimnazjalne, jako iż ten właśnie okres edukacji młodzieży jest najbardziej sprzyjający narastaniu zachowań ryzykownych, w tym agresywnych i niebezpiecznych. Pośród wyidentyfikowanych zjawisk niepożądanych o największej skali znalazło się wykorzystywanie „nowych mediów” do podejmowania i realizacji zachowań o charakterze agresywnym w relacjach rówieśniczych. W badaniach blisko 45% uczniów potwierdziło, że doświadczyło obrażenia i poniżenia (przy użyciu telefonów komórkowych - sms, mms; przy użyciu Internetu – komunikatory internetowe) właśnie za pośrednictwem nowoczesnych środków komunikacji. Z badań przeprowadzonych przez Akademię NASK wynika, że 21,5% młodych użytkowników doświadczyło przemocy w Internecie.
- Ponad połowa ankietowanych uczniów wskazała jako często występujące zjawisko bójki oraz niszczenie mienia szkoły. Jako dominujący problem wskazywana była również agresja słowna, występująca zarówno w relacjach rówieśniczych, jak i w relacji uczeń – nauczyciel.
- Ciągle istniejącym, nie wskazywanym jednak jako dominujący, jest problem zażywania środków psychoaktywnych oraz spożywania alkoholu .
- Niepokojącym jest także obserwowany od lat brak zaufania młodzieży do osób dorosłych, które – w ocenie badanych – nie są partnerami w rozmowach na temat problemów w szkole. Jedynie 11% dziewcząt i 10,5% chłopców podzieliło się swoją wiedzą na temat niepożądanych zjawisk występujących w szkole z nauczycielami, a 37% dziewcząt i 22% chłopców z rodzicami.
- Wnioski z analizy:
- Analiza wyników badań nasuwa szereg niepokojących refleksji dotyczących zarówno szkolnej profilaktyki i wychowania, jak i w konsekwencji, również bezpieczeństwa w placówkach. Na szczególną uwagę zasługują:
- Brak rzetelnej diagnozy problemów szkolnych skutkujących wdrażaniem programów profilaktycznych niedostosowanych do potrzeb uczniów. Ograniczanie profilaktyki do wybranych grup – działania profilaktyczne kierowane są głównie do uczniów, sporadycznie dotyczą rodziców oraz nauczycieli.
 - Preferowanie działań doraźnych nad rozwiązaniami systemowymi – brakuje realnego szkolnego programu profilaktyki wyrastającego

	<p>z rzetelnych badań zapotrzebowania, obejmującego dostosowane do lokalnego środowiska specyficznych strategii, metod i form oddziaływań, z zaplanowaną i przeprowadzoną ewaluacją określającą stopień osiągnięcia zamierzonych celów programu. Realizowane przedsięwzięcia profilaktyczne mają głównie charakter reaktywny.</p> <p>Wąski zakres działań profilaktycznych – większość działań profilaktycznych realizowanych w szkołach skoncentrowana jest na jednym rodzaju dysfunkcji (np. narkomania, przemoc) i kierowana do zaetykietowanych populacji. Koniecznym jest wprowadzenie działań systemowych, których celem byłoby ograniczenie skłonności do zachowań ryzykownych podejmowanych przez dzieci i młodzież. Niedostateczna współpraca nauczycieli z rodzicami – zarówno w zakresie podejmowania przez nich roli realizatorów określonych działań, jak też przyjmowania roli uczestników programów profilaktycznych.</p>	
2.	<p>Priorytetowe zadania w 2016 r.:</p> <p>Rekomendowane do realizacji w 2016 r. na poziomie wojewódzkim przez Ministerstwo Edukacji Narodowej:</p> <p>1) „Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków - projekty konkursowe dla szkół.”</p> <p>2) „Działania dotyczące rozwijania postawy aktywności i twórczego działania wśród dzieci i młodzieży uzdolnionej - projekty konkursowe dla szkół.”</p> <p>Rekomendowane do realizacji w 2016 r. przez Wojewodę Małopolskiego i Wojewódzki Zespół Koordynujący:</p> <p>3) „Podnoszenie kompetencji rodziców i nauczycieli w zakresie rozpoznawania sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym dzieci i młodzieży.”</p>	
3.	Data ogłoszenia konkursu:	07.07.2016
	Data składania ofert:	31.07.2016
	Data rozstrzygnięcia konkursu:	02.09.2016
4.	<p>Temat konkursu:</p> <p>I. „Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków - projekty konkursowe dla szkół”.</p> <p>Cele konkursu:</p> <p>1) kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych uczniów i wychowanków poprzez praktyczną naukę przygotowania pełnowartościowych posiłków;</p> <p>2) zwiększanie kompetencji rodziców, nauczycieli, personelu szkoły dotyczących prawidłowego żywienia;</p> <p>3) zmiana przekonań i postaw dorosłych dotyczących zdrowego żywienia dzieci i młodzieży.</p> <p>II. „Działania dotyczące rozwijania postawy aktywności i twórczego działania wśród dzieci i młodzieży uzdolnionej - projekty konkursowe dla szkół.”</p> <p>Cele konkursu:</p> <p>1) prowadzenie zajęć z uczniami zdolnymi, stymulujących i wspierających ich rozwój myślenia twórczego, uzdolnień, planowania strategicznego, umiejętności życiowych;</p> <p>2) tworzenie warunków do rozwoju uczniów zdolnych z gimnazjum poprzez wdrożenie innowacyjnych projektów edukacyjnych we współpracy z partnerami, w tym poprawiających relacje pomiędzy uczniami;</p> <p>3) tworzenie warunków dla poprawy bezpieczeństwa oraz przyjaznej atmosfery w środowisku szkolnym oraz lokalnym</p> <p>III. Podnoszenie kompetencji rodziców i nauczycieli w zakresie</p>	

	rozpoznawania sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym dzieci i młodzieży. Cele konkursu: 1) wzrost świadomości i kompetencji rodziców, nauczycieli oraz innych osób zaangażowanych w opiekę nad dziećmi i młodzieżą, w zakresie rozpoznawania sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym dzieci i młodzieży; 2) pobudzenie aktywności oraz usprawnienie przepływu informacji pomiędzy rodzicami, nauczycielami oraz innymi osobami zaangażowanymi w opiekę nad dziećmi i młodzieżą nakierowanej na rozpoznawanie i wspólne przeciwdziałanie przypadkom kryzysu psychicznego wśród dzieci i młodzieży. Wysokość środków finansowych na realizację zadania/ń publicznego/ych: 206 492,00 zł (słownie: dwieście sześć tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt dwa złote 00/100 gr.).	
5.	Liczba projektów wybranych do realizacji ogółem - 7, w tym:	
	Liczba projektów wpisujących się w cel nr 1 Programu	4
	Liczba projektów wpisujących się w cel nr 2 Programu	2
	Liczba projektów wpisujących się w cel nr 3 Programu	6
6.	Finasowanie zadań publicznych:	
	Sumaryczna wartość projektów(kwota dotacji +kwota wkładu własnego)	226 280 zł
	Kwota dofinansowania projektów	206 230 zł
	Kwota wkładu własnego w projektach	20 050 zł
	Wykorzystana kwota dotacji ogółem	197 509,09 zł
	Niewykorzystana kwota dotacji (do zwrotu)	8 720,91 zł
7.	Zasięg projektów:	
	Liczba szkół i placówek do których były kierowane projekty	57
	Liczba szkół i placówek prowadzących działania dla rodziców	21
8.	Uczestnicy bezpośredni projektów:	
	Liczba uczniów uczestniczących w projektach ogółem	4092
	Liczba nauczycieli uczestniczących w projektach ogółem	2325
	Liczba rodziców uczestniczących w projektach ogółem	6857
	Liczba przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach ogółem	36
9.	Uczestnicy pośredni projektów:	
	Liczba uczniów uczestniczących w projektach ogółem	4092
	Liczba nauczycieli uczestniczących w projektach ogółem	2325
	Liczba rodziców uczestniczących w projektach ogółem	6857
	Liczba przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach ogółem	36
10.	Ewaluacja projektów:	
	Liczba projektów, w których przeprowadzono ewaluację opartą na dowodach (ankiety, kwestionariusze, wywiady fokusowe itp.)	7
	<p>Cel szczegółowy nr 1 <i>Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki.</i></p> <p>Jakie efekty jakościowe zostały osiągnięte - poparte wynikami badania ewaluacyjnego - które wskazują na pozytywne zmiany w stosunku do sytuacji określonej we wstępnej diagnozie potrzeb i problemów?</p> <p>1) "Jak rozpoznać kryzys psychiczny u dziecka?- punkt konsultacji</p>	

psychologicznych oraz serwis waznelekcje.pl jako źródła wsparcia i informacji." (gm. Michałowice)
Przeprowadzonych zostało 120 godzin poradnictwa psychologicznego nakierowanego na rozpoznawanie sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym dzieci i młodzieży. Zamieszczone na portalu waznelekcje.pl artykuły otrzymały 89% ocen pozytywnych.

2) "Zdrowie i jeszcze coś ..." (gm. Wojnicz)
90% nauczycieli (grupa badanych 50 osób) potwierdziło potrzebę prowadzenia zajęć dot. współdziałania na linii nauczyciel rodzic przy rozpoznawaniu sygnałów świadczących o kryzysie występującym u wychowanka i wzrost wiedzy w tym zjawisku.

3) "Akademia Zwyczajnych Bohaterów." (stow. STOG)
90% ankietowanych nauczycieli wykazało, iż zdobyte w projekcie informacje były przydatne pod względem podnoszenia własnych kompetencji i umiejętności.

4) "Podnoszenie kompetencji rodziców i nauczycieli w zakresie rozpoznawania sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym dzieci i młodzieży." (gm. Miechów)
Na podstawie ankiet wypełnionych przez rodziców oraz nauczycieli przed i po zrealizowaniu projektu stwierdzono wzrost wiedzy w zakresie rozpoznawania sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym dzieci i młodzieży, a także budowania pozytywnych relacji z dziećmi o 60%.
90% ankietowanych nauczycieli wykazało, iż zdobyte w projekcie informacje były przydatne pod względem podnoszenia własnych kompetencji i umiejętności.

(tekst nie dłuższy niż 1500 znaków ze spacjami)

Cel szczegółowy nr 2

Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

Jakie efekty jakościowe zostały osiągnięte - poparte wynikami badania ewaluacyjnego - które wskazują na pozytywne zmiany w stosunku do sytuacji określonej we wstępnej diagnozie potrzeb i problemów?

1) "Jak rozpoznać kryzys psychiczny u dziecka?- punkt konsultacji psychologicznych oraz serwis waznelekcje.pl jako źródła wsparcia i informacji." (gm. Michałowice)
Przeprowadzonych zostało 120 godzin poradnictwa psychologicznego nakierowanego na rozpoznawanie sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym dzieci i młodzieży. Zamieszczone na portalu waznelekcje.pl artykuły otrzymały 89% ocen pozytywnych.

2) "Akademia Zwyczajnych Bohaterów." (stow. STOG)
90% ankietowanych nauczycieli wykazało, iż zdobyte w projekcie informacje były przydatne pod względem podnoszenia własnych kompetencji i umiejętności.

(tekst nie dłuższy niż 1500 znaków ze spacjami)

Cel szczegółowy nr 3

Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Jakie efekty jakościowe zostały osiągnięte - poparte wynikami badania ewaluacyjnego - które wskazują na pozytywne zmiany w stosunku do sytuacji określonej we wstępnej diagnozie potrzeb i problemów?

1) "W zdrowym ciele zdrowy duch." (gm. Wolbrom)
w 80% zwiększyła się świadomość osób dorosłych o wartości zdrowego żywienia; 70% uczniów wykazało, iż rzadziej sięga po niezdrowe produkty; 90% wychowanków swoją dietę wzbogaciło w owoce i warzywa; 100% uczniów zadeklarowało, że po zakończeniu projektu będzie się odżywiać zgodnie z zasadami piramidy żywieniowej; 75% rodziców przygotowuje dzieciom do szkoły zdrowe drugie śniadanie; w 90% wzrosło zaufanie rodziców w stosunku do grona

	<p>pedagogicznego i szkolnej kucharki, która przeszła kurs dietetyki; w 75% zwiększyło się dotychczasowe doświadczenie kucharki na temat zdrowego stylu żywienia.</p> <p>2) "Zdrowie i jeszcze coś ..." (gm. Wojnicz) 98% nauczycieli (grupa badanych 30 osób) potwierdziło potrzebę prowadzenia zajęć dot. profilaktyki zaburzeń odżywiania w szkole i wzrost wiedzy w tym zakresie.</p> <p>3) "Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków – projekty konkursowe dla szkół." (pow. myślenicki) a) nieprawidłowe odżywianie się – jedzenie zbyt małej ilości warzyw i owoców, a zbyt dużo produktów niezdrowych dla organizmu: nastąpiła poprawa z 73,5 % do 11,7% uczniów, b) grupa uczniów przychodząca do szkoły bez spożycia śniadania: nastąpiła poprawa z 58,8% do 0% uczniów, c) nieregularne spożywanie posiłków: nastąpiła poprawa z 76,5% do 8,8% uczniów, d) zbyt mała grupa uczniów jest aktywna ruchowo: nastąpiła poprawa z 26,5% do 91% uczniów, e) spożycie wody przez uczniów: nastąpiła poprawa z 17,6% do 100% uczniów, f) zróżnicowanie żywienia: nastąpiła poprawa z 9% do 79% uczniów.</p> <p>4) "Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków – projekty konkursowe dla szkół." (gm, Miechów) Na podstawie ankiet wypełnionych przez uczniów szkół podstawowych przed i po zrealizowaniu projektu stwierdzono wzrost wiedzy w zakresie zdrowego żywienia o 70%.</p> <p>5) "Akademia Zwyczajnych Bohaterów." (stow. STOG) 90% ankietowanych nauczycieli wykazało, iż zdobyte w projekcie informacje były przydatne pod względem podnoszenia własnych kompetencji i umiejętności.</p> <p><i>(tekst nie dłuższy niż 1500 znaków ze spacjami)</i></p>	
11.	Rekomendowane przez MEN zadania zawarte w Harmonogramie BiPSz w 2016 r.	
11.1.	I. Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków – projekty konkursowe dla szkół	
	Czy w województwie były podejmowane tego typu działania? <i>(prosimy wpisać odpowiedź "Tak" lub "Nie")</i>	TAK
	Liczba projektów przyjętych do realizacji	4
	Liczba szkół, techników kształcących w zawodzie: technik żywienia i usług gastronomicznych biorących udział w realizacji zadania	2
	Liczba uczniów ze szkół, techników kształcących w zawodzie: technik żywienia i usług gastronomicznych biorących udział w realizacji zadania	49
	Liczba szkół podstawowych biorących udział w realizacji	11
	Liczba uczniów ze szkół podstawowych biorących udział w realizacji zadania	1463
	Liczba gimnazjów biorących udział w realizacji zadania	4
	Liczba uczniów gimnazjów biorących udział w realizacji zadania	696
	Liczba uczestników pośrednich realizacji zadania (społeczność lokalna)	420

	Jakie są efekty jakościowe tego zadania? Jak odnoszą się do sytuacji przed działaniem? (Proszę podać procentowe wartości zaprezentowanych zmian.)	Opis efektów jakościowych zadania ¹
11.2.	II. Działania dotyczące rozwijania postawy aktywności i twórczego działania wśród dzieci i młodzieży uzdolnionej – projekty konkursowe dla szkół.	
	Czy w województwie były podejmowane tego typu działania? (proszę wpisać odpowiedź "Tak" lub "Nie")	NIE
	Liczba projektów przyjętych do realizacji	0
	Liczba szkół /gimnazjów biorących udział w realizacji zadania	0
	Liczba uczniów gimnazjów biorących udział w realizacji zadania	0
	Liczba projektów edukacyjnych przyjętych do realizacji w ramach tematu "Budowanie wartościowych relacji społecznych w szkole lub placówce, poszanowanie godności drugiego człowieka"	0
	Liczba projektów edukacyjnych przyjętych do realizacji w ramach tematu "Edukacja medialna jako narzędzie projektowania właściwych zachowań społecznych i zdrowotnych"	0
	Liczba projektów edukacyjnych przyjętych do realizacji w ramach tematu "Współpraca szkoły z rodzicami, jako skuteczne działania wychowawcze i profilaktyczne"	0
	Liczba projektów edukacyjnych przyjętych do realizacji w ramach tematu "Wychowanie do wartości w mojej szkole i nasze umiejętności realizacji wartości w codziennym życiu"	0
	Jakie są efekty jakościowe tego zadania? Jak odnoszą się do sytuacji przed działaniem? (Proszę podać procentowe wartości zaprezentowanych zmian.)	0

Wojewoda Małopolski

Józef Pilch

¹ 1) "W zdrowym ciele zdrowy duch." (gm. Wolbrom)

w 80% zwiększyła się świadomość osób dorosłych o wartości zdrowego żywienia; 70% uczniów wykazało, iż rzadziej sięga po niezdrowe produkty;

90% wychowanków swoją dietę wzbogaciło w owoce i warzywa; 100% uczniów zadeklarowało, że po zakończeniu projektu będzie się odżywiać zgodnie z zasadami piramidy żywieniowej; 75% rodziców przygotowuje dzieciom do szkoły zdrowe drugie śniadanie; w 90% wzrosło zaufanie rodziców w stosunku do grona pedagogicznego i szkolnej kucharki, która przeszła kurs dietetyki; w 75% zwiększyło się dotychczasowe doświadczenie kucharki na temat zdrowego stylu żywienia.

2) "Zdrowie i jeszcze coś ..." (gm. Wojnicz)

98% nauczycieli (grupa badanych 30 osób) potwierdziło potrzebę prowadzenia zajęć dot. profilaktyki zaburzeń odżywiania w szkole i wzrost wiedzy w tym zakresie.

3) "Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków – projekty konkursowe dla szkół." (pow. myślenicki)

a) nieprawidłowe odżywianie się – jedzenie zbyt małej ilości warzyw i owoców, a zbyt dużo produktów niezdrowych dla organizmu: nastąpiła poprawa z 73,5 % do 11,7% uczniów,

b) grupa uczniów przychodząca do szkoły bez spożycia śniadania: nastąpiła poprawa z 58,8% do 0% uczniów,

c) nieregularne spożywanie posiłków: nastąpiła poprawa z 76,5% do 8,8% uczniów,

d) zbyt mała grupa uczniów jest aktywna ruchowo: nastąpiła poprawa z 26,5% do 91% uczniów,

e) spożycie wody przez uczniów: nastąpiła poprawa z 17,6% do 100% uczniów,

f) różnicowanie żywienia: nastąpiła poprawa z 9% do 79% uczniów.

4) "Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków – projekty konkursowe dla szkół." (gm. Miechów)

Na podstawie ankiet wypełnionych przez uczniów szkół podstawowych przed i po zrealizowaniu projektu stwierdzono wzrost wiedzy w zakresie zdrowego żywienia o 70%.